

A MORGÓ-PATAK HOZAMÁRA ÉS VÍZMINŐSÉGÉRE VONATKOZÓ RÉSZLETEK KISMAROS KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJÁBÓL

1. Hozam:

„A Morgó-patak teljes vízgyűjtőterületének kiterjedése 143,5 km², bár ebből a saját vízgyűjtő csak 56,7 km², a balparti mellékág Lósi-patak vízgyűjtője 30,0 km², míg a jobbparti mellékág Török-patak vízgyűjtője 56,8 km². A Csömöle-völgyi-patak vízgyűjtője 3,03 km², a Nacsagromi-patak vízgyűjtő területe 6,70 km².

A KDV-VIZIG nyilvántartása szerint a Morgó-patak 0+000 km szelvényére vonatkozó nagyvízhozamok az alábbiak:

$$Q_{1\%} = 87,7 \text{ m}^3/\text{s}$$

$$Q_{10\%} = 60,2 \text{ m}^3/\text{s}$$

A Török-patak 0+000 km szelvényére vonatkozó nagyvízhozamok:

$$Q_{1\%} = 42,9 \text{ m}^3/\text{s}$$

$$Q_{10\%} = 29,4 \text{ m}^3/\text{s}$$

A méretezés szempontjából a mederre külterületen a 10%-os, belterületen a 2%-os, a hidakra az 1%-os valószínűségű nagyvizek a mértékadóak.”

2.1. Vízhinőség (bakteriológiai):

„Az Országos Közegészségügyi Intézet (OKI) az Egyesület felkérésére, 2003-ban, egy alkalommal mikrobiológiai vizsgálatokat végzett a dunai strandnál és a patak több pontján. A vizsgálat eredményeit az alábbi táblázat és grafikon szemlélteti. (Az ábrán az egyes összetartozó adatpontokat a könnyebb követhetőség miatt kötöttük össze!)

Iktató szám	Minta megnevezése	Telepszám 1 mL-ben		Coliform- szám 100 mL- ben	E. coli szám 100 mL-ben	Fekális Strepto- coccus-sz.	Clostridium- szám
		37 °C-on	22 °C-on				
Szabvány		MSZ EN ISO 6222:2000		EN ISO 9308- 2:2002	MSZ EN ISO 9308-3:2000	MSZ EN ISO 7899-1:2000	MSZ EN 26461-1:1994
2418	Duna, révátkelő	700	1000	0	0	0	63
2419	Morgó p. - Patak u.	7900	8700	3000	3000*	1100*	250
2420	M.p. Cserkészház	102000	33000	0	0	2550*	300
2422	M.p. Cserkészház	6300	8700	70	0	1900*	350
2421	Kiszházak 5/3	6400	8600	10000	0	2200*	200

* : A vizsgált jellemzők szempontjából a 273/2001 (XII.21.) Kormányrendelet szerint a vízminta kifogás alá esik.”

2.2. Vízhinőség (haváriák):

„A patakot ért konkrét nagyobb szennyezések közül az ívóvíz-medencék mosatásakor „elengedett” klóros víz (2003. április) és egy patakba borult teherautó (2004) okozott élővilág-pusztulást.”

3. Kezelés:

„A vízminőségi jellemzőkön túl általában lényeges jellemző a vízfolyások kanalizáltsága: a patakok csak vízgazdálkodási célú „rendezése”, „fenntartása”, mely sem az öntisztulásnak, sem a vizes élőhelyek élővilágának nem kedvező, nem egyeztethető össze az Európai Unió Víz Keretirányelvével és a passzív árvízvédelem gyakorlatával. A Morgó-patak és mellékvizei egyes belterületi szakaszoktól eltekintve természetes képet nyújtanak, mert lehetőségük volt „visszatermesztésedni”. (A felszíni vizek természetvédelmi és tájrehabilitációs vonatkozásaira a későbbiekben térünk ki.)”

4. Feladatok:

„VÍZ 7.: A települési élővizek vonatkozásában a NKP, a Megyei Környezetvédelmi Program, az Európai Unió Víz Keretirányelve célkitűzéseivel összhangban biztosítani kell a jelenlegi vízminőségi állapotok megtartását, javítását, a morfológiai viszonyok (legalább közelítő) helyreállítását, az vízgazdálkodási módszerek passzívrá váltását, minimalizálását.

a) A vízfolyások medrét és környezetét a hulladékoktól mentesíteni szükséges.

- b.) A mezőgazdaságban felhasznált kemikáliák csökkentését akár művelési ág váltással (szántó - legelő/rét –konverzió – ld. Nemzeti Agrár-Környezetvédelmi Program), akár művelésből történő kivonással („természethasználat”, revitalizáció) biztosítani szükséges.
- c.) Önfenntartó, költség-hatékony (rendszeres fenntartást nem vagy alig igénylő) meder és azon kívüli kapcsolódó – minimális – műtárgyak kialakítása.
- d) Védő erdők, zöldterületek megtartása, növelése a Morgó- és a Török-patak mentén.

VÍZ 8.: A Duna és a hozzá tartozó vizes élőhelyek (holtág), valamint a kisvízfolyások természetes állapotának megőrzése, helyreállítása, védetté nyilvánítása szükséges, hazai és nemzetközi programok, pályázatok segítségével (Natura 2000). Vízbázis és vízgyűjtő terület védelem.”